

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець –Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ІНСТРУКЦІЯ № 64

З охорони праці під час роботи на деревообробному верстаті

м.Кам'янець-Подільський, 2018

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора університету
від „05“ 02 2018 р. № 8-02

ІНСТРУКЦІЯ № 64
з охорони праці під час роботи на деревообробному верстаті

1. Загальні положення

1.1. До роботи на деревообробному верстаті допускаються особи, які пройшли спеціальне навчання, медичний огляд, вступний та первинний інструктажі з охорони праці, про безпечні методи роботи.

1.2. Працівник повинен виконувати лише ту роботу, з якої пройшов інструктаж і на яку видано, завдання, не передоручайте свою роботу іншим особам.

1.3. Дотримуйтесь правил внутрішнього трудового розпорядку. Не допускайте знаходження на робочому місці сторонніх осіб. Забороняється палити, розливати спиртні напої, працювати у стані алкогольного сп'яніння.

1.4. У процесі роботи можлива поява таких небезпечних та шкідливих факторів, стосовно до яких необхідно дотримуватися правил безпеки: рухомі частини обладнання, рух повітря, можливість появи електричної напруги на не струмопровідних частинах обладнання, гострі кути, задирки на обладнанні та матеріалі.

1.5. З метою запобігання пожежі, травм необхідно:

- утримувати в чистоті обладнання та приміщення,
- дотримуватись технологічної дисципліни,
- дбайливо ставитись до устаткування, інструменту, пристроїв, матеріалів,
- працюйте на справному устаткуванні, справним інструментом, при виявленні несправностей повідомте безпосереднього керівника або ліквідуйте їх власними силами, якщо це входить у ваші обов'язки,
- не користуйтесь відкритим вікном,
- дотримуйтесь вимог особистої гігієни.

1.6. Працівник має право відмовитись від дорученої роботи, якщо створилася ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я, або для людей, які його оточують.

1.7. Працівник повинен дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей у процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території навчального закладу; знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила даної інструкції, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;

За порушення вимог інструкції працівника притягається до відповідальності згідно із законодавством України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Одягніть спецодяг, застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір.

2.2. Уважно огляньте робоче місце, приберіть усі зайві предмети. Робочий інструмент, пристосування і матеріал розташуйте у зручному і безпечному для користування порядку, перевіріте справність інструменту.

2.3. Необхідно перевірити:

- наявність і справність захисних огорожень і пристосувань,
- надійність кріплення заземляючих дротів, справність ріжучого інструменту.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Під час роботи верстатів забороняється загромаджувати матеріалом основні проходи.

3.2. Товщина, розпилюваного матеріалу не повинна бути більшою за виступаочу частину пильального диска над столом.

3.3. При розпилюванні заготовок довжиною понад 1,5 м по обидва боки від верстата для підтримання заготовок встановлюється роликова опора.

3.4. При допилюванні заготовок необхідно застосовувати штовхач, який виключає доторкання рук до пильального диска.

3.5. При роботі на пилках необхідно застосовувати розклинюючий ніж.

3.6. Забороняється виконувати гальмування обертових частин верстата і деталей рукою чи предметами.

3.7. Дискова пилка під час роботи повинна мати плавний хід і рухатися у площині, перпендикулярній до її валу. Забороняється працювати пилкою, що має качання і биття.

3.8. Дискові пилки повинні бути без тріщин і віддалених зубців.

3.9. Під час роботи на деревообробних верстатах забороняється спиратися на станину чи торкатися руками рухомих частин, закріплювати огороження, змащувати частини механізму, прибирати відходи, поправляти чи витягати застяглі матеріали та виконувати інші дії, що можуть привести до травмування.

3.10. Безпечні верстати, які служать для обробки прямих предметів, повинні мати спрямовуючу лінійку.

3.11. При роботі на круглопильному верстаті з ручною подачею для ручного розпилювання:

3.11.1. При поздовжньому розпилюванні верхньою частиною пилки її нижня частина повинна бути закрита під столом суцільною огорожею чи двома запобіжними щитами; позаду пилки повинен бути встановлений розклинюючий ніж. Відстань між лезом ножа і зубцями пилки не повинна перевищувати 10 мм.

3.11.2. Забороняється робота на круглопильному верстаті для поздовжнього розпилювання без розклинюючого ножа.

3.11.3. Переміщення розклинюючого ножа на необхідну величину слід виконувати легко, рукояткою чи штурвалом.

3.11.4. Якщо поздовжнє розпилювання ведеться нижньою частиною пилки, то вся її неробоча частина повинна бути закрита запобіжним ковпаком. Нижня частина пилки закривається огорожею, що не заважає роботі.

3.11.5. Під час роботи на круглопильному верстаті з кареткою повинні застосовуватися на каретці затискачі, а. на столі – упори, для того, щоб матеріал, що розпилюють, не вискачував і не повертається у каретці, а каретка не просувалась далі потрібного.

3.11.6. Щілина для пилки у столі верстата повинна бути не ширша 10 мм.

3.12. Під час роботи на круглопильному верстаті для поперечного розпилювання:

3.12.1. Для подачі матеріалу до пилки повинні застосовуватися положки чи інші пристосування, які мають упорні лінійки, що штовхають матеріал, який обробляється. Працювати без подавального пристосування не дозволяється.

3.12.2. Уся верхня частина пильального диска повинна бути огорожена міцним запобіжним ковпаком, що закриває всі зуби в непрацюючі пилки, а у працюючі пилки відкриває ту частину пильального диска, яка бере участь у пильянні.

3.12.3. На каретці, супорті чи положках повинні бути вставлені щитки, що перешкоджають вильоту матеріалу. Для штовхання каретки чи супорта необхідно застосовувати рукоятки, що дозволяють працюючому не вводити руки у небезпечну зону верстата.

3.13. При роботі на фугувальному верстаті:

3.13.1. Робоча частина щілини стола фугувального верстата повинна бути закрита автоматично діючою огорожею, що дозволяє робітникам виконувати всі необхідні прийоми і відкриває ножову щілину лише на ширину деталі, яка обробляється.

3.13.2. Подавальні механізми фугувальних верстатів з механічною подачею (ланцюги, притискні ролики та ін.) огорожуються таким чином, щоб у механізмі залишилось відкритим лише те місце, у яке подається деревина.

3.13.3. Під час стругання на фугувальному верстаті з ручною подачею довжиною меншою 400 мм, чи товщиною меншою 50 мм, ширину меншою 50 мм слід користуватися колодками-штовхачами для подачі і притискання деревини.

3.14. При роботі на фрезерному верстаті:

3.14.1. На фрезерних верстатах робоча частина фрези повинна бути захищена суцільною металевою огорожею, а робоча частина – пересувною огорожею. Фрези необхідно закріплювати штоками кріпильними деталями, які перешкоджають самовідгинчуванню болтів, зміщенню чи вильоту інструменту.

3.14.2. Під час роботи на фрезерному верстаті із застосуванням спрямовуючої лінійки необхідно обов'язково користуватися пристосуваннями, які встановлюються по обидва боки ріжучого інструменту і притискають деталь, що обробляється, до лінійки і до столу.

3.14.3. Під час фрезерування деталей перерізом меншим 3х3 см і деталей зі складною криволінійною формою профілю обов'язково користуватися штовхачами.

3.14.4. При роботі без спрямовуючої лінійки необхідно застосувати кільце на шарикопідшипнику як опору для шаблона. При роботі великими ріжучими інструментами (диски та інші з радіусом більше 100 мм) необхідно укріплювати верхній кінець шпинделя і подавати матеріал закріпленим у каретці.

3.15. При роботі на свердлильному верстаті:

3.15.1. Патрони для свердел повинні бути гладкими і мати обтічну форму.

3.15.2. Для відбивання пазів і гнізд необхідно застосувати фрези.

3.15.3. Свердла повинні бути огорожені, причому в міру заглиблення свердла у деревину, огорожа повинна закривати ту частину інструмента, яка залишається згори, а в міру виходу свердла з отвору – огорожувати весь інструмент.

3.15.4. Матеріал, що обробляється, повинен міцно закріплюватись спеціальним затискачем.

3.15.6. Малі деталі рекомендується свердлити на верстатах з механічною чи пневматичною подачею.

3.15.7. Усі рухомі частини приводного вузла свердлильного верстата повинні бути огороженні.

3.16. Під час роботи на стругальному верстаті:

3.16.1. під час роботи на стругальному верстаті без автоматичної подачі деревини (поздовжньо-стругальних верстатах) працюючі повинні оберігати себе від потрапляння пальців рук у щілину між столом і обертовим інструментом.

3.16.2. Особливу увагу слід приділяти міцності і надійності кріплення ножів, що запобігає їх вильоту і поломкам. Міцність кріплення ножів необхідно постійно перевіряти.

3.16.3. Під час установки спрямовуючих лінійок неробочі блоки щілини між столом повинні бути закриті. При обробці предметів, довших за стіл верстата, обов'язково застосовуються підтримуючі підставки.

3.16.4. Під час стругання предметів довжиною меншою 40 см і товщиною . 7 см з ручною подачею необхідно для наведення матеріалу користуватися . спеціальними затискними колодками. Працювати без колодок небезпечно.

3.17. Під час роботи ручними інструментами:

3.17.1. Ручки молотків і ін. інструментів повинні бути виготовлені з міцної і в'язкої деревини.

3.17.2. Сокири, молотки, стамески, викрутки, напильники, рашпілі необхідно надійно насаджувати на ручки. Верстат повинен бути міцним і стійким, з ящиком чи шафою для

інструментів.

3.17.3. Уесь ручний інструмент необхідно щомісяця ретельно оглядати і ремонтувати.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Прибрати робоче місце, очистити обладнання від стружки, опилок та інших відходів, скласти інструмент у спеціально відведене місце.

4.2. Повідомити безпосереднього керівника про всі неполадки і порушення, що були виявлені у процесі роботи.

4.3. Вимкнути живлення електричним струмом.

4.4. Зняти спецодяг, вимити руки і обличчя водою з мілом.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У випадку обриву дротів, несправності заземлюючих пристройів і при інших пошкодженнях електрообладнання слід негайно вимкнути верстат і повідомити безпосереднього керівника.

5.2. Під час виникнення аварійної ситуації чи нещасного випадку негайно знести руки шляхом вимкнення рубильника на щиті підключення.

5.3. Під час потрапляння людини під напругу негайно звільніть її від дії струму, відтягніть від струмопровідних частин, діючи при цьому однією правою рукою, ізольованою гумовою рукавичкою (сухим одягом, шматком тканини). Надаючи допомогу потерпілому, слід братися лише за одяг чи взуття потерпілого.

5.4. У випадку загоряння проводів вимкніть трансформатор; полум'я гасіть піском або вогнегасником (порошковим або вуглекислотним).

5.5. У випадку виявлення пожежі негайно викликати пожежників, повідомити керівника підрозділу, вжити заходів згідно з планом евакуації на випадок пожежі, вивести працівників у небезпечне місце. Організувати роботу щодо збереження майна закладу та цінних паперів і зателефонувати за номером телефону 101.

5.6. Під час спроб сторонніх осіб вчинити протиправні дії щодо безпеки життя чи здоров'я працівників чи майна, самостійно або за допомогою працівників викликати поліцію за телефоном 102.

5.7. У випадку травмування працівників організувати надання першої (долікарської) медичної допомоги чи самостійно її надати, а у випадку необхідності, викликати швидку допомогу за телефоном 103.

РОЗРОБИВ:

Головний інженер

O.M. Вишневський

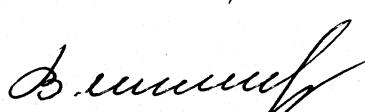
ПОГОДЖЕНО:

Завідувач відділу охорони праці
і техніки безпеки

О.Г. Чорна

Керівник юридичного сектора

В.О. Мельник